

Dosarul nr. 2r-126/2023
2-22063540-01-2r-21032023

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Fălești (R. Holban)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

D E C I Z I E

07 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Viorica Puica
Oxana Parfenui
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de către avocatul Valeriu Caușnean în interesele lui Vadim Gheorghîța,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Cristina Gheorghîța împotriva lui Vadim Gheorghîța, intervenient accesoriu Direcția Generală Asistență Socială, Protecția Familiei și Copilului Fălești și Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Botanica, mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori,

împotriva încheierii din 01 martie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de către avocatul Valeriu Caușnean în interesele lui Vadim Gheorghîța din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel,

c o n s t a t ă :

La 06 mai 2022, Cristina Gheorghîța a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vadim Gheorghîța, intervenient accesoriu Direcția Generală Asistență Socială, Protecția Familiei și Copilului Fălești și Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Botanica, mun. Chișinău, prin care a solicitat desfacerea căsătoriei înregistrată la XXXXX, la Primăria s. Musteața, r-nul Fălești, dintre Cristina Gheorghîța și Vadim Gheorghîța, trecută în registrul actelor de stare civilă la nr. 1, stabilirea domiciliului copiilor minori XXXXX cu mama Cristina Gheorghîța, încasarea de la Vadim Gheorghîța în beneficiul reclamantei pensia de întreținere a copiilor minori XXXXX, în sumă bănească fixă în mărime de 2 800 de lei lunar, a câte 1 400 de lei lunar pentru fiecare copil, începând cu ziua adresării în judecată și până la majoratul copiilor.

Prin hotărârea din 08 decembrie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești, a fost admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de către Cristina Gheorghîța.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Vadim Gheorghîța, reprezentat de avocatul Valeriu Caușnean, la 20 decembrie 2022 a declarat apel nemotivat, fără achitarea taxei de stat.

Prin încheierea din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel, fiind acordat termen apelantului/reprezentantului pentru indicarea în cererea de apel a esenței și temeiurile apelului, argumentul ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului, stabilindu-i un termen de până la 28 februarie 2023, pentru înregistrarea până la ora 17.00 la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelaria) a Curții de Apel Bălți a apelului motivat cu semnătură olografă în atâtea copii câți participanți la proces sunt ori semnătură electronică avansată calificată, și a dovezii de plată a taxei de stat.

Prin încheierea din 01 martie 2023 a Curții de Apel Bălți, a fost restituit apelul declarat de avocatul Valeriu Caușnean în interesele lui Vadim Gheorghîța împotriva hotărârii din 08 decembrie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Fălești, din motivul neînălăturării în interiorul termenului acordat de instanță, a neajunsurilor indicate în încheierea din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți.

A fost remis apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 10 martie 2023, prin intermediul oficiului poștal avocatul Valeriu Caușnean în interesele lui Vadim Gheorghîța a depus recurs împotriva încheierii din 01 martie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat casarea încheierii contestate (f.d. 74-75, 84).

În motivarea recursului a invocat că, la 09 februarie 2023 conformându-se indicațiilor instanței de apel a prezentat spre înregistrare la cancelaria Curții de Apel Bălți a cererii de apel motivate și confirmarea achitării taxei de stat.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs constată că potrivit materialelor cauzei copia încheierii din 01 martie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost expediată prin intermediul poștei electronice în adresa recurentului la 01 martie 2023 (f.d. 73). Astfel, recursul declarat la 10 martie 2023, este în termen.

La 21 martie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 86). Însă până în prezent intimații nu și-au valorificat acest drept.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

Judecând cauza în ordine de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a aplicat și interpretat corect normele de drept material și procedural.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, iar potrivit alin. (1¹) al aceluiași articol, asupra restituirii cererii de apel decide un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces.

Conform dispozițiilor art. 110 din Codul de procedură civilă, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit dispozițiilor art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Dispozițiile alin. (2) al aceluiași articol declară că, termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce.

În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Conform prevederilor art. 112 alin. (3) din Codul de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen.

Contrar acestor prevederi legale, avocatul Valeriu Caușnean, acționând în interesele lui Vadim Gheorghita, nu a îndeplinit corespunzător indicațiile instanței de apel și nu a prezentat cererea de apel motivată semnată corespunzător.

Ca motiv de recurs, reprezentantul recurentului a invocat faptul că a prezentat cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat la cancelaria Curții de Apel Bălți.

Analizând recursul prin prisma motivelor invocate și a normelor de procedură aplicabile, completul de judecată constată că aceste argumente sunt nefondate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel, potrivit căreia, faptul că la 10 februarie 2023 a fost înregistrat apelul motivat prin intermediul poștei electronice, nu poate fi interpretat ca o lichidare a neajunsurilor și nu constituie o lichidare deplină a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel de a nu da curs apelului, or, acesta nu conține semnătura digitală, având doar o semnătură în copie scanată, nefiind semnată corespunzător.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că, pentru depunerea și examinarea cererii de apel este necesară nu doar respectarea condițiilor de exercitare a dreptului de atac, dar și respectarea condițiilor de formă și conținut a acesteia, una din cerințe fiind ca cererea de apel să conțină semnătura persoanei care declară apel.

Implicit circumstanțelor cauzei, instanța de recurs atestă că, la 10 februarie 2023, avocatul Valeriu Caușnean acționând în interesele lui Vadim Gheorghita a depus la Curtea de Apel Bălți mesaj electronic, la care a atașat un fișier intitulat „Gheorghita Vadim Apel Motivat.pdf”, care s-a adeverit a fi cerere de apel motivată în format electronic, scanată.

Instanța de recurs observă că depunerea cererii de apel în format electronic prin e-mail poate fi apreciată drept îndeplinire a actului de procedură doar în cazul în care nu contravine regimului juridic al documentelor electronice și cerințelor față de valabilitatea acestora.

În conformitate cu prevederile art. 42 din Legea nr. 124 din 19 mai 2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, documentul electronic trebuie să corespundă următoarelor cerințe principale:

a) să fie creat, prelucrat, expedit, recepționat, păstrat, modificat și/sau nimicuit cu ajutorul mijloacelor software și/sau hardware;

b) să conțină, pentru confirmarea autenticității acestuia, una sau mai multe semnături electronice sau sigilii electronice care corespund condițiilor și cerințelor stabilite de prezenta lege;

c) să fie creat și utilizat prin metode și într-o formă ce ar permite identificarea semnatarului sau creatorului sigiliului electronic;

d) să fie afișat într-o formă perceptibilă;

e) să permită utilizarea repetată a acestuia.

Conform art. 43 din Legea nr. 124 din 19 mai 2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, Documentul electronic este considerat autentic dacă întrunește cumulativ următoarele condiții:

a) semnătura electronică sau sigiliul electronic este aplicat de persoana abilitată, în modul stabilit, să semneze cu semnătură olografă documentul echivalent pe suport de hârtie;

b) pe documentul electronic este aplicată semnătura electronică autentică sau sigiliul electronic autentic al semnatarului sau al creatorului sigiliului electronic indicat în document.

Verificarea autenticității documentului electronic se efectuează prin verificarea, cu ajutorul dispozitivelor de verificare a semnăturilor electronice sau a sigiliilor electronice și/sau al produsului, a autenticității semnăturii electronice sau a sigiliului electronic.

În privința acestui aspect Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, întru respectarea modalității de semnare electronică a documentelor digitale, a fost creat Serviciul guvernamental de semnătură electronică (MSign), care în sensul pct. 3 subpct. 1 și 2 din Regulamentul privind serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 405 din 02 iunie 2014, este serviciu ce are ca funcții principale:

1) asigurarea aplicării semnăturii electronice de către utilizatori, inclusiv în contextul utilizării sistemelor informaționale ale beneficiarilor serviciului MSign;

2) asigurarea verificării autenticității semnăturii electronice aplicate.

Conform certificatului emis de Serviciul guvernamental de semnătură electronică (MSign), fișierul intitulat „Gheorghiu Vadim Apel Motivat.pdf”, cererea de apel motivată scanată și atașată de către avocatul Valeriu Caușnean, care acționează în interesele lui Vadim Gheorghiu, la e-mailul expedit Curții de Apel Bălți, nu conține semnături electronice (f.d. 70).

În atare circumstanțe, se ajunge la concluzia că, la depunerea cererii de apel motivate împotriva hotărârii din 08 decembrie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Fălești, avocatul Valeriu Caușnean, care acționează în interesele lui Vadim

Gheorghita, a semnat-o în mod necorespunzător, nu a respectat dispozițiile coroborate ale legii procedurale care prevede condițiile de formă ale cererii de apel.

La acest capitolul se reține ca pertinente și prevederile art. 10 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă, care statuează că sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sanctiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În această ordine de idei, instanța de recurs consideră că apelantul/recurent avocatul Valeriu Caușnean, care acționează în interesele lui Vadim Gheorghita, fiind interesat în soarta examinării cauzei în apel, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță, prin depunerea unei cereri de apel care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind *uno actu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, restituirea cererii de apel ca fiind depusă cu derogare de la prevederile art. 364, 365 din Codul de procedură civilă.

Astfel, nerespectarea condițiilor impuse de legiuitor față de forma cererii de apel se datorează în exclusivitate comportamentului indiferent al reprezentantului apelantului, avocatului Valeriu Caușnean, având statut de profesionist (avocat) trebuia să dea dovadă de responsabilitate și să facă uz cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Valeriu Caușnean în interesele lui Vadim Gheorghita și de a menține încheierea din 01 martie 2023 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către avocatul Valeriu Caușnean în interesele lui Vadim Gheorghita.

Se menține încheierea din 01 martie 2023 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Cristina Gheorghita împotriva lui Vadim Gheorghita, intervenient accesoriu Direcția Generală Asistență Socială, Protecția Familiei și Copilului Fălești și Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Botanica, mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei,

stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc